

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 1ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1960

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΑΝΑΓ. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

Ὁ Πρόεδρος, ἀρχομένης τῆς συνεδρίας, ἀναγινώσκει ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τοῦ ὁποίου γνωρίζεται ὅτι διὰ Β. Διατάγματος τῆς 29/11/1960, δημοσιευθέντος τῇ 30ῇ τοῦ ἰδίου μηνὸς εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐκυρώθη ἡ ἐκλογή τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. **Κωνσταντίνου Παπαϊωάννου**, ὡς τακτικοῦ μέλους ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἑπιστημῶν, πρὸς πλήρωσιν τῆς τακτικῆς ἑδρας τῶν Ἐφηροσμενῶν Θετικῶν Ἑπιστημῶν.

ΕΚΛΟΓΗ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1961

Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 49 τοῦ Ὁργανισμοῦ ἐξελέγη Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὸ ἔτος 1961 ὁ κ. **Ἑπαμ. Θωμόπουλος**.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ κ. **Διονύσιος Κόκκινος**, καταθέτων εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ ἐκ δώδεκα τόμων ἔργον τοῦ ἡ *Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις* εἶπε τὰ ἑξῆς.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἀντίτυπον τοῦ ἐκ δώδεκα τόμων ἔργου μου ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις».

Ὅ,τι εἶχα νὰ εἰπῶ διὰ τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν συγγραφὴν τούτου, τὸ ἀνέπτυξα εἰς τοὺς καθ' ἕκαστον τόμον προλόγους. Δὲν ἔχω νὰ προσθέσω παρὰ μόνον ὅτι ἡ ἐργασία διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἑξῆς πρώτων τόμων τῆς πρώτης ἐκδόσεως καὶ τῆς δευτέρας, αἱ ὁποῖαι διεκόπησαν ἐκ σοβαρῶν τότε λόγων, καὶ διὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ὑπολοίπων ἑξῆς, ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐπαναλαμβάνω ἀπῆτησε πολὺν μόχθον πολυώρου καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν πέντε ἐτῶν.

Ἄλλὰ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ εἰπῶ ὀλίγα περὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἔργου. Δὲν ἀγνοῶ τὸ ὅτι «μέγα βιβλίον, μέγα κακόν». Τοῦτο εἶναι ἀληθές, καὶ ὅχι μόνον ὅταν λέγεται ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ τοὺς τρομάζει ἡ μελέτη, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνους ποὺ δὲν ἔχουν περίσσευμα χρόνου πρὸς διάθεσιν διὰ τὴν γνῶσιν μακρῶν ἔργων. Τὸ συνοπτικὸν βιβλίον εἶναι χωρὶς ἄλλο τὸ καλύτερον. Ἄλλὰ διὰ νὰ προέλθῃ τὸ σύντομον εἰς τὴν ἱστορίαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ προϋπάρξῃ τὸ ἐκτεταμένον. Ἡ ἐξιστόρησις τῶν μεγάλων γεγονότων τῶν διαδραματισθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν πολλῶν ἐτῶν καὶ ἀποτελούντων ἓνα κύκλον ἔχει τὰς ἀπαιτήσεις της. Οἱ Γάλλοι ἑκατὸν εἴκοσι χρόνια μετὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἐξηκολούθησαν νὰ γράφουν μακρὰ ἔργα διὰ τὸ γεγονὸς ἐκεῖνο. Ὁ Ζωρὲς ὀλίγα χρόνια πρὸ τοῦ κατὰ τὸ 1914 δραματικοῦ θανάτου τοῦ ἔγραψε καὶ ἐξέδωκεν ἱστορίαν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως εἰς πολλούς, μεγάλους καὶ πολυσελίδους τόμους. Μακρὰ δὲ ἐπίσης ἦσαν τὰ προηγηθέντα ἔργα τοῦ Μισελὲ καὶ τοῦ Θιέρσου καὶ ἄλλων. Ὁ Λαμαρτίνος εἶχε γράψῃ τὴν ἱστορίαν τῶν Γιρονδίνων, πτυχῆς δηλαδὴ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, εἰς ἑξὶ τόμους. Τὸ ἐπέβαλλε τὸ μέγα θέμα. Ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις εἶναι μέγα γεγονὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας μὲ ἀκτινοβολίαν ἐφ' ὅλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Ἄλλὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ὑπῆρξε μέγα γεγονός. Διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἶναι ἡ διὰ δραματικοῦ ἀγῶνος ἐπιτευχθεῖσα ἀφετηρία ἐλευθέρως ζωῆς.

Ὑπῆρξε δὲ ὁ ἀγὼν αὐτὸς πολὺπλευρος μὲ ἀπειρίαν πολεμικῶν πράξεων καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν, ὅχι ἀπλῶς ἡρωικῶν, ἀλλὰ καὶ στρατηγικῶν, καὶ πολιτικῶν καὶ διπλωματικῶν χειρισμῶν τῆς μεγάλης ὑποθέσεως, οἱ ὅποιοι κατέληξαν εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ 1826 μέχρι τοῦ 1833 συνθήκας. Ἄς μνημονεύσωμεν καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τοὺς κορυφαίους εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν Κολοκοτρῶνην, τὸν Καραϊσκάκην καὶ τὸν Μιαούλην, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους πολιτικούς τοὺς ὁποίους ηὐτύχησε νὰ ἔχῃ ἡ ἀγωνιζομένη Ἑλλάς, τὸν Καποδίστριαν καὶ τὸν Μαυροκορδάτον. Ἄλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ὑπῆρξε καὶ γεγονὸς εὐρωπαϊκῆς σημασίας. Διότι ἐξ αὐτῆς προῆλθε μεταβολὴ τῆς πολιτικῆς τῶν μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ἀνατολικὴν λεκάνην τῆς Μεσογείου, τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ νευραλγικὸν σημεῖον τῶν ἐνδιαφερόντων τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τέλος τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς.

Ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος μετέβαλε τὴν ὥς πρὸς τὴν λεγομένην ἐγγὺς Ἀνατολὴν πολιτικὴν της ἡ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ. Εἶναι δὲ ἄξιον προσοχῆς ὅτι ὁ σύγχρονός μας Γάλλος ἱστορικός Σενιμπούς, κρίνων τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου ἀπὸ γαλλικῆς πλευρᾶς, γράφει ὅτι δι' αὐτῆς ἡ Γαλλία ἀνέκτησε τὴν θέσιν της ὡς μεγάλης Δυνάμεως. Παλαιότερα, κατὰ τὸ 1844, ὁ πολὺς κόμης ντὲ Γκομπινώ, εἰς τὸν ὅποιον ὀφείλεται ἡ περὶ Ἀρίων θεωρία, ἡ συγκινήσασα ἰδιαίτερος τὴν Γερμα-

νίαν, κρίνων τὸν Καποδίστριαν γράφει ὅτι τρεῖς ἦσαν οἱ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς πεντηκονταετίας τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Εὐρώπης κορυφαῖοι διπλωμάται: Ὁ Ταλλεϋράντ, ὁ Μέττερνιχ καὶ ὁ Καποδίστριας. Αὐτοὶ ἐπαγίωσαν τὴν διαμορφωθείσαν διὰ τῶν συνθηκῶν τῶν Παρισίων κατὰ τὸ 1815 νέαν Εὐρώπην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀγὼν τοῦ Εἰκοσιένα ἐπρόσθεσεν ἐλευθέραν τὴν Ἑλλάδα. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι εἰς τοὺς μεγάλους ὁκτὼ τόμους τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Μέττερνιχ μέγα μέρος καταλαμβάνει ἡ ἀπασχόλησις τούτου μὲ τὸ ἑλληνικὸν ζήτημα.

Γεγονὸς τόσης ἐκτάσεως καὶ τοιαύτης σημασίας ἐπροσπαθήσαμεν νὰ θεωρήσωμεν διὰ τοῦ προκειμένου ἔργου.

*

Μετὰ τὰ λεχθέντα, ὥς ἄνω, ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κοκκίνου, ὁ κ. **Σωκρ. Κουγέας** λαβὼν τὸν λόγον εἶπε περὶ τοῦ ἔργου τούτου τοῦ κ. Δ. Κοκκίνου τὰ κάτωθι.

Μὲ χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν προσδέχεται ἡ Ἀκαδημία τὴν νέαν ἔκδοσιν τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» τοῦ συναδέλφου κ. Κοκκίνου τῆς ὁποίας, τὴν πρώτην ἔκδοσιν, ἡμιτελῇ τότε ἀκόμη, εἶχε βραβεύσει ἡ Ἀκαδημία διὰ τοῦ ἐπάθλου τῆς Ἑλληνικῆς Λέσχης τῆς Ἀλεξανδρείας, τοῦ μεγαλυτέρου δηλαδὴ χρηματικοῦ βραβείου, ἐξ ὧων ἔχει προκηρύξει ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της ἡ Ἀκαδημία.

Τὴν χαρὰν αὐτὴν ἔχω ἴδιον προσωπικὸν λόγον νὰ αἰσθάνωμαι καὶ νὰ ἐκφράζω, διότι ὀρισθεὶς τότε ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας μέλος καὶ εἰσηγητῆς τῆς διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βραβείου ἐκείνου πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἡμπορῶ τοῦλάχιστον ἐγώ, ἐκλιπόντων τῶν ἄλλων μελῶν, νὰ χαιρετίσω καὶ σήμερον μετὰ 23 ἔτη ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτὴν θέσιν τὴν νέαν ἔκδοσιν, ὠλοκληρωμένην καὶ βελτιωμένην, σύμφωνα μὲ τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει εὐχὰς τῆς τότε ἐπιτροπῆς. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ βράβευσις ἐκείνη ἐνίσχυσεν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τὸν συγγραφέα, ὅστις ἀναστείλας τὸ λογοτεχνικὸν του ἔργον, ἐπεδόθη πάσῃ δυνάμει εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον μᾶς παρουσίασε σήμερον ἐπιβλητικὸν εἰς ὄγκον καὶ σπουδαῖον εἰς ἀξίαν.

Δὲν πρόκειται νὰ κάμω ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἔχει γραφῇ μὲ ἐξαιρετικὴν μέθοδον καὶ μὲ ἐξαιρετικὴν εὐσυνειδησίον. Ὁ συγγραφεὺς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς παλαιὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἱστορίας, ἡμετέρας καὶ ξένας, τὰ διάφορα ἀπομνημονεύματα τῶν Ἀγωνιστῶν, ἐμελέτησε τὰ δημοσιευμένα ἔγγραφα καὶ ἠρεύνησεν ἄλλα Ἀρχεῖα, ἠντλησε πολυτίμους εἰδήσεις ἀπὸ τοὺς περιηγητάς, ἐξήτασεν ἀνεκδότους πηγὰς, ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰς παραθέτει αὐτουσίους εἰς τὸ βιβλίον του. Εἰς λόγον δὲ συνθέσεως τὸ ἔργον εἶναι ἐμπνευσμένον ἀπὸ ἰσχυρὰν

λογοτεχνικήν πνοήν, ὥστε νὰ ἀναγινώσκηται ἀκόπως καὶ εὐχαρίστως. Τὰ γεγονότα περιγράφονται καὶ τὰ πρόσωπα χαρακτηρίζονται χωρὶς ὑπερβολὰς καὶ τόσον ζωντανά, ὥστε ἀναγινώσκων νομίζεις ὅτι βλέπεις τὴν δρᾶσιν καὶ ἀκούεις ὁμιλοῦντα τὰ δρῶντα πρόσωπα. Μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς λιτότητος καὶ τῆς εὐστοχίας κρίνονται καὶ ἐκτίθενται καὶ τὰ χαρμόσυνα καὶ τὰ θλιβερὰ σημεῖα τοῦ Ἀγῶνος.

Ἀξιόλογος καὶ πρωτότυπος εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως διαίρεσις τῆς Ἐπαναστάσεως εἰς τρεῖς μεγάλας περιόδους.

Τὴν περίοδον τῆς «Ἐπιθεικῆς ὁρμῆς», τῆς ὁποίας ἀποκορύφωμα εἶναι ἡ ἄλωσις τῆς Τριπολιτσᾶς — καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ προσθέσω, ὅτι τὰς σφαγὰς τῆς Τριπολιτσᾶς, τὰς ὁποίας εὐλόγως ὅλοι σχεδὸν οἱ ἱστορικοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἀπεδοκίμασαν, ὁ κ. Κόκκινος τὰς κρίνει ὡς σωτήριον γεγονός, διότι μὲ τὰς σφαγὰς αὐτὰς ἡ ἑπανάστασις ἔγινε σοβαρὰ καὶ ἀγρία, φανατίσασα τὰ δύο μαχόμενα ἔθνη.

Τὴν περίοδον τῆς «Ἀμύνης», τῆς ὁποίας ἀποκορύφωμα θέτει τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τοῦ Μεσολογγίου καί, πρᾶγμα ποῦ δὲν ἐξετίμησαν δεόντως οἱ ἄλλοι ἱστορικοὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ἀντίστασιν τοῦ Κολοκοτρώνη εἰς τὴν Πελοπόννησον, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη, ὡς εἶχε καυχήθη, νὰ ἀναγγείλῃ ὁ Ἰβραήμ τὴν κατάπνιξιν τῆς Ἐπαναστάσεως.

Καὶ εἰς τὴν περίοδον τῆς «Ἀνορθώσεως», τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἡ τραγικὴ προσπάθεια τοῦ Καποδίστρια, ὅπως ἀνεγερθῇ τὸ Ἕθνος καὶ ἀναγεννηθῇ ὁ Φοῖνιξ ἐκ τῆς τέφρας.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις» τοῦ κ. Κοκκίνου εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ ἐκτενεστέρα, ἡ πληρεστέρα καὶ ἡ καλυτέρα τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν ἱστοριῶν τοῦ Ἀγῶνος. Ἄν δὲν ἀποτελῇ αὕτη τὸ ἰδεωδῶς τέλειον ἱστορικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐμφανισθῇ ὕστερ' ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος αἰῶνος ἐλεύθερον βίον, πάντως ἀποτελεῖ σταθμὸν καὶ βοήθημα πολύτιμον διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ ἀσχοληθοῦν ἀργότερα μὲ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο θέμα ὑπὸ καλυτέρους ὅρους, κατὰ τοῦτο καλυτέρους, ὅτι θὰ ἔχουν τότε ἐκδοθῇ, ὡς ἐλπίζεται, τὰ πάμπολλα εἰσέτι λανθάνοντα καὶ ἀνερευνήτα ἱστορικὰ ἔγγραφα τοῦ Ἀγῶνος. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἃς μοῦ ἐπιτραπῇ, πρὶν τελειῶσω, νὰ ἀναφέρω ἓν παράδειγμα τοιοῦτου λανθάνοντος Ἀρχείου.

Ἐκ τῶν 12 τόμων τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» τοῦ κ. Κοκκίνου σπουδαιότερος, νομίζω, εἶναι ὁ τελευταῖος, ὅπου ἱστορεῖται ἡ περίοδος Καποδίστρια. Ἡ προεπαναστατικὴ δρᾶσις τοῦ Καποδίστρια ὡς Εὐρωπαϊκῆς ἰδίας φυσιογνωμίας, ἔχει μελετηθῇ ἀρκούντως καὶ προσηκόντως ἀπὸ παλαιότερους καὶ νεωτέρους ἱστορικούς. Τώρα πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κ. Κοκκίνου ἐκτίθεται μὲ λεπτομέρειαν καὶ μὲ κριτικὴν εὐστοχίαν ἡ τριετὴς δραματικὴ διακυβέρνησις τοῦ μεγάλου

Ἕλληνας πολιτικοῦ καὶ ἐξετάζονται οἱ ἑλληνικοὶ καὶ ξένοι παράγοντες, οἱ συντελέσαντες εἰς τὴν πρόσκλησίν του εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ ὑποστηρίξαντες καὶ οἱ ὑπονομεύσαντες τὸ κυβερνητικὸν αὐτοῦ ἔργον, τὸ ὁποῖον καὶ ἀνεκόπη ἀπὸ οἰκτρὸν καὶ βίαιον θάνατον. Ἐν τούτοις σκέπτομαι πόσον πληρεστέρα θὰ ἦτο ἡ ἱστορικὴ τῶν γεγονότων τῆς περιόδου ταύτης ἔκθεσις, ἂν εἶχε δοθῇ εἰς τὸν συγγραφέα ἡ δυνατότης νὰ μελετήσῃ ἀξιόλογον διὰ τὴν περίοδον ταύτην ἀρχεῖον, τὸ ὁποῖον λανθάνει ἐπὶ ἓνα αἰῶνα. Εἶναι τὸ ἀρχεῖον τοῦ μεγάλου Βαναροῦ φιλέλληρος Εἰρηναίου Θεορσίου, ὅστις πρωτοστατήσας εἰς τὴν φιλελληνικὴν κίνησιν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἔπαιξε καὶ σπουδαῖον ρόλον ἐπὶ Καποδιστρίου καὶ ἐπὶ Ὁθωνος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἀρχεῖον τοῦτο δεσμευμένον δι' 100 ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου του, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ φυλλομετρήσω τὸ 1937 ἐν Μονάχῳ κατ' εὐμενῇ παραχώρησιν τῶν ἀπογόνων τοῦ Thiersch καὶ νὰ ἐκτιμήσω τὴν ἀξίαν ποὺ ἔχει διὰ τὴν περίοδον ταύτην. Ληξιάσης τῆς ἑκατονταετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Thiersch (1860), θὰ καταστῇ, πιστεύω, τώρα δυνατὴ ἡ χρῆσις αὐτοῦ.

Εὐχόμεθα εἰς τὸν ἀγαπητὸν συνάδελφον ὅπως, ἐν ὑγείᾳ καὶ μακροβιότητι συνεχίσῃ καὶ προάγῃ τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀγῶνος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡ. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.—Ἐπὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς Ἀτλαντίδος, ὑπὸ **A. Γ. Γαλανοπούλου** *. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάνν. Τρικκαλινοῦ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατὰ τὴν ἐν Ἑλσίνκι XII Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Διεθνοῦς Γεωδαιτικῆς καὶ Γεωφυσικῆς Ἐνώσεως καὶ εἰς εἰδικὸν Συμπόσιον τῶν Ἑταιρειῶν τῆς Σεισμολογίας καὶ Φυσικῆς τοῦ Ἑσωτερικοῦ τῆς Γῆς, τῆς Μετεωρολογίας καὶ τῆς Ὠκεανογραφίας, ἐπὶ τῶν θαλασσίων σεισμικῶν καὶ αἰολικῶν κυμάτων, ἀνεκοινώθη¹, ὅτι ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Δευκαλίωνος καὶ ὁ μῦθος τῆς Ἀτλαντίδος ἔχουν τὴν προέλευσίν των εἰς τὰς ραγδαίας βροχάς, καὶ τὰ θαλάσσια κύματα, τὰ ὁποῖα ἠκολούθησαν τὴν μεγάλην ἡφαιστειακὴν ἔκρηξιν τῆς ἄλλοτε νήσου Στρογγύλης, κατὰ τὸ 1500 π.Χ., καὶ εἰς τὴν κατάρρευσιν τοῦ κεντρικοῦ μέρους τῆς νήσου, ὅπου εὕρισκετο ὁ ἡφαιστειακὸς κῶ-

* A. G. GALANOPOULOS, On the location and the size of Atlantis.

¹ A. GALANOPOULOS, Tsunamis Observed on the Coasts of Greece from Antiquity to Present Time, in: «Ann. di Geof.», vol. XIII, No. 3-4, 1960, σ. 369-386.